

Анекс школског програма за 8.разред

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Информатика и рачунарство

РАЗРЕД: ОСМИ

Циљ учења предмета: Циљ учења Информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, креирање дигиталних садржаја и рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Годишњи фонд часова: 34

Недељни фонда часова: 1

Методе: Метода усменог излагања, дијалогска, демонстративна, метода разговора, учење путем решавања проблема, учење путем открића

Облици рада: Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару, комбиновани, интерактивна настава

НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА Садржј програма	Време Реали- зације	Образовни стандарди	ИСХОДИ
ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	IX		<ul style="list-style-type: none"> – унесе и мења податке у табели; – разликује типове података у ћелијама табеле; – сортира и филтрира податке по задатом критеријуму; – користи формуле за израчунавање статистика; – графички представи податке на одговарајући начин; – примени основне функције форматирања табеле, сачува је у пдф формату;
ИКТ	X-XI		<ul style="list-style-type: none"> – приступи дељеном документу, коментарише и врши измене унутар дељеног документа; – наведе потенцијалне ризике дељења личних података путем интернета, поготову личних података деце; – повеже ризик на интернету и кршења права деце; – објасни појам „отворени подаци”; – објасни појам вештачке интелигенције својим речима; – наведе примере коришћења вештачке интелигенције у свакодневном животу;
РАЧУНАРСТВО	XII-III		<ul style="list-style-type: none"> – објасни утицај вештачке интелигенције на живот човека; – успостави везу између отварања података и стварања услова за развој иновација и привредних грана за које су доступни отворени подаци; – унесе серију (низ) података; – изврши једноставне анализе низа података (израчуна збир, просек, проценте, ...); – графички представи низове података (у облику линијског, стубичастог или секторског дијаграма);
ПРОЈЕКТНИ ЗАДАЦИ	IV-V		<ul style="list-style-type: none"> – унесе табеларне податке или их учита из локалних датотека и сними их; – изврши основне анализе и обраде табеларних података (по врстама и по колонама, сортирање, филтрирање, ...); – сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка; – сараднички осмисли и спроведе фазе пројектног задатка; – самовреднује своју улогу у оквиру пројектног задатка/тима; – креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка;

			<ul style="list-style-type: none"> – поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника; – вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен.
АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	Посматрање, праћење, разговор, бележење, формирање правилног погледа на свет, давање додатних објашњења, постављање питања, одговарање на питања, рад на рачунару, анализирање и самостално извођење закључака		
КОРЕЛАЦИЈА	Српски језик и књижевност, историја, биологија, математика, ликовна култура, географија		
КОМПЕТЕНЦИЈЕ	Учење, комуникација, сарадња, рад са подацима и информацијама, дигитална, естетичка, решавање проблема, одговоран однос према околини и животном окружењу		
ЕВАЛУАЦИЈА	Усмена провера, писмена провера, континуирано праћење и посматрање активности ученика, разговор са ученицима, домаћи задаци		

ПРЕДМЕТ	РАЗРЕД	ПЛАНИРАНИ ФОНД ЧАСОВА
МУЗИЧКА КУЛТУРА	ОСМИ	34
ЦИЉ ПРЕДМЕТА:		
<p>Циљ учења предмета Музичка култура је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.</p>		

ПРЕДМЕТНЕ И МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

компетенција за целоживотно учење, вештина комуникације, рад са подацима и информацијама, дигитална компетенција, решавање проблема, вештина сарадње, еколошка компетенција, естетска компетенција, одговоран однос према околини.

ЛИТЕРАТУРА, УЏБЕНИЦИ И НАСТАВНА СРЕДСТВА:

Музичка култура за осми разред, Мр. Александра Паладин и Драгана Михајловић-Бокан, Логос, 2021.

Наставна тема	Динамика и	Садржаји	Исходи	Начин остваривања програма		
				Облици рада	Наставне методе и технике	Активности ученика
Човек и музика	16	Реконструкција музичких догађаја у стилу	· објасни како је музика повезана са другим	Фронтални,		Активно

		романтизма и 20. века. Препознавање и усвајање основних елемената музичке писмености	<ul style="list-style-type: none"> уметностима и областима ван изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте, самосталноу групи; примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; критички просуђује утицај музике на здравље; 	Групни, Индивидуални Рад у паровима	Дијалoшка Монолошка Рад са књигом Мултимедијална настава	прати наставни садржај; Израђује задате домаће радове на време; Музику повезује са догађајима из свог живота
МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	3	Дувачки инструменти	<ul style="list-style-type: none"> препозна врсту дувачких инструмента по изгледу и звуку; опише начин добијања тона код дувачких 	Фронтални, Групни, Индивидуални Рад у паровима	Дијалoшка Монолошка Рад са књигом Мултимедијална настава	Активно прати наставни садржај; Израђује задате домаће

			<p>инструментата;</p> <ul style="list-style-type: none"> · препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила; <p>објасни како је музика повезана са другим уметностима</p>			<p>радове на време</p> <p>Активно учествује у извођењу музике (певању и свирању)</p> <p>Повезује научено градиво са новим градивом које тек треба усвојити</p> <p>Развија свој певачки апарат и музичку меморију</p>
Слушање музике	7	Елементи музичке изражајности: темпо, динамика, тонске боје различитих гласова и	<ul style="list-style-type: none"> · повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским 	Фронтални, Групни, Индивидуални Рад у	Дијалoшка Монолошка Рад са књигом Мултимедијална	Активно прати наставни садржај; Израђује

	<p>инструмената.</p> <p>Слушање световне и духовне музике романтизма, импресионизма и савременог доба.</p> <p>Слушање вокалних, вокално-инструменталних и инструменталних композиција, домаћих и страних композитора.</p> <p>Слушање дела традиционалне народне музике.</p>	<p>амбијентом у коме су настали; наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период романтизма и 20. века;</p> <ul style="list-style-type: none"> · уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у романтизму и 20. веку <p>препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила</p> <ul style="list-style-type: none"> · идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника романтизма и 20. века 	паровима	настава	<p>задате домаће радове на време</p> <p>Активно учествује у извођењу музике (певању и свирању)</p> <p>Повезује научно градиво са новим градивом које тек треба усвојити</p> <p>Развија свој певачки апарат и музичку меморију</p>
--	---	--	----------	---------	---

			<ul style="list-style-type: none"> · идентификује елементе музике романтизма и 20. века као инспирацију у музици савременог доба 			
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	4	<p>Певање песама по слуху и из нотног текста (солмизацијом) самостално и у групи.</p> <p>Певање песама у мешовитим тактовима (7/8, 5/8) по слуху. Певање песама у комбинацији са плесним покретом.</p> <p>Певање и свирање из нотног текста народних и уметничких композиција на</p>	<ul style="list-style-type: none"> · изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте, самостално и у групи; · примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; свирање и покрет; · комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, 	Фронтални, Групни, Индивидуални Рад у паровима	Дијалошка Монолошка Рад са књигом Мултимедијална настава	Активно прати наставни садржај; Израђује задате домаће радове на време Активно учествује у извођењу музике (певању и свирању) Повезује научено градиво са

		<p>инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим инструментима.</p> <p>Извођење једноставнијих музичких примера у вези са обрађеном темом.</p> <p>Извођење (певање или свирање) једноставних ритмичких и мелодијских репрезентативних примера (одломака/тема) у стилу музике романтизма, импресионизма и савременог доба.</p>	инструментом или покретом;			<p>новим градивом које тек треба усвојити</p> <p>Развија свој певачки апарат и музичку меморију</p>
МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	4	<p>Импровизација</p> <p>Креирање покрета уз музику коју ученици изводе.</p> <p>Креирање</p>	<p>осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет;</p> <p>– комуницира у групи</p>	<p>Фронтални,</p> <p>Групни,</p> <p>Индивидуални</p> <p>Рад у</p>	<p>Дијалoшка</p> <p>Монолошка</p> <p>Рад са књигом</p> <p>Мултимедијална</p>	<p>Активно прати наставни садржај;</p> <p>Израђује задате</p>

	<p>ритмичке пратње.</p> <p>Реконструкција музичких догађаја у стилу романтизма, импресионизма и савремене музике.</p> <p>Израда дувачких инструмената од доступних материјала.</p>	<p>импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; – учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; – изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); – учествује у школским приредбама и манифестацијама; – понаша се у складу са правилима музичког бонтона</p>	паровима	настава	<p>домаће радове на време</p> <p>Активно учествује у извођењу музике (певању и свирању)</p> <p>Повезује научено градиво са новим градивом које тек треба усвојити</p> <p>Развија свој певачки апарат и музичку меморију</p>
--	--	--	----------	---------	---

			у различитим музичким приликама; – критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље; – користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.			
--	--	--	--	--	--	--

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Физичко и здравствено васпитање

РАЗРЕД: Осми

Циљ учења предмета: учења предмета Физичко и здравствено васпитање је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Годишњи фонд часова: 102

Недељни фонда часова: 3

Методе: Демонстрација, усмено излагање, метода практичног вежбања...

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	КЉУЧНИ ПОЈМОВИ САДРЖАЈА
---	-------------	-------------------------

<ul style="list-style-type: none"> - одабере и примени комплексе простих и општеприпремних вежби одговарајућег обима и интензитета у вежбању; - користи научене вежбе у спорту, рекреацији и другим ситуацијама; - упоређује и анализира сопствене резултате са тестирања са референтним вредностима; - примени усвојене технике кретања у игри, спорту и другим различитим ситуацијама; - примени атлетске дисциплине у складу са правилима; - развија своје физичке способности применом вежбања из атлетике; - одржава равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела; - примени вежбања из гимнастике за развој физичких способности; 	<p>ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ</p>	<p>Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости. Вежбе за развој аеробне издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације. Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности.</p>
---	---------------------------------------	--

<ul style="list-style-type: none"> - изведе елементе усвојених тимских и спортских игара; - примени основна правила тимских и спортских игара; - користи усвојене елементе технике у спортским играма; - примени основне тактичке елементе; - учествује на унутар одељенским такмичењима; - изведе кретања у различитом ритму; - игра народно коло; - изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура; - изведе вежбе и саставе уз музичку пратњу; - плива техником краула и леђног краула и 		<p>Атлетика</p>	<p>Истрајно трчање Спринтерско трчање. Штафетно трчање Скок удаљ. Бацања кугле. Скок увис (леђна техника). Бацање „вортекс-а“. Четворобој</p>
--	--	------------------------	---

<ul style="list-style-type: none"> - прсном техником; - преплива најмање 50m; - процени своје способности и вештине у води; - скочи у воду на ноге и на главу; - рони у дужину у складу са својим могућностима; - поштује правила понашања у води, и око водене средине; - уочи ризичне ситуације у води и око ње; - вреднује утицај примењених вежби на организам - одреди ниво сопствене дневне физичке активности; - користи вежбе ради побољшања својих физичких способности; - предвиди елиминише последице недовољне физичке активности; - примени мере безбедности у вежбању у школи и ван ње; - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; - примени и поштује правила игара у складу са етичким нормама; - примерено се понаша као учесник или посматрач на такмичењима; - решава конфликте на друштвено прихватљив начин; - користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско-рекреативних активности; - прихвати победу и пораз; - процени вредност различитих спортова без обзира на лично интересовање; - примени усвојене моторичке вештине у ванредним ситуацијама; - вреднује лепоту покрета у физичком вежбању и спорту; - подстиче породицу на редовно вежбање; - повеже врсте вежби, игара и спорта са њиховим утицајем на здравље; - планира дневни ритам рада, исхране и одмора у складу са својим потребама; - разликује здраве од нездравих облика исхране - правилно користи додатке исхрани; - примењује здравствено-хигијенске мере у вежбању; - правилно реагује и пружи основну прву помоћ приликом повреда; 	<p>МОТОРИЧ КЕ ВЕШТИНЕ СПОРТ И СПОРТСКЕ ДИСЦИПЛИ НЕ</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%; text-align: center; vertical-align: middle;">Спортска гимнастика</td> <td> <p>Основни садржаји: Вежбе и комбинације вежби карактеристичних за поједине справе: Тло Прескок Трамполина Вратило Двовисински разбој Паралелни разбој Кругови Коњ са хватаљкама Греда</p> <p>Проширени садржаји: На тлу и справама сложеније вежбе и комбинације вежби</p> </td> </tr> <tr> <td style="width: 15%; text-align: center; vertical-align: middle;">Тимске и спортске игре</td> <td> <p>Футсал: Елементи технике и тактике. Игра уз примену правила</p> <p>Рукомет: Елементи технике и тактике. Игра уз примену правила.</p> <p>Кошарка: Елементи технике и тактике. Игра уз примену правила.</p> <p>Одбојка: Елементи технике и тактике. Игра уз примену правила.</p> <p>Активност по избору</p> </td> </tr> <tr> <td style="width: 15%; text-align: center; vertical-align: middle;">Плес и ритмика</td> <td> <p>Вежбе са вијачом. Вежбе са обручем. Народно коло „Моравац“. Народно коло из краја у којем се школа налази. Енглески валцер.</p> </td> </tr> </table>	Спортска гимнастика	<p>Основни садржаји: Вежбе и комбинације вежби карактеристичних за поједине справе: Тло Прескок Трамполина Вратило Двовисински разбој Паралелни разбој Кругови Коњ са хватаљкама Греда</p> <p>Проширени садржаји: На тлу и справама сложеније вежбе и комбинације вежби</p>	Тимске и спортске игре	<p>Футсал: Елементи технике и тактике. Игра уз примену правила</p> <p>Рукомет: Елементи технике и тактике. Игра уз примену правила.</p> <p>Кошарка: Елементи технике и тактике. Игра уз примену правила.</p> <p>Одбојка: Елементи технике и тактике. Игра уз примену правила.</p> <p>Активност по избору</p>	Плес и ритмика	<p>Вежбе са вијачом. Вежбе са обручем. Народно коло „Моравац“. Народно коло из краја у којем се школа налази. Енглески валцер.</p>
Спортска гимнастика	<p>Основни садржаји: Вежбе и комбинације вежби карактеристичних за поједине справе: Тло Прескок Трамполина Вратило Двовисински разбој Паралелни разбој Кругови Коњ са хватаљкама Греда</p> <p>Проширени садржаји: На тлу и справама сложеније вежбе и комбинације вежби</p>							
Тимске и спортске игре	<p>Футсал: Елементи технике и тактике. Игра уз примену правила</p> <p>Рукомет: Елементи технике и тактике. Игра уз примену правила.</p> <p>Кошарка: Елементи технике и тактике. Игра уз примену правила.</p> <p>Одбојка: Елементи технике и тактике. Игра уз примену правила.</p> <p>Активност по избору</p>							
Плес и ритмика	<p>Вежбе са вијачом. Вежбе са обручем. Народно коло „Моравац“. Народно коло из краја у којем се школа налази. Енглески валцер.</p>							

– чува животну средину током вежбања;
 – анализира штетне последице конзумирања дувана, алкохола, штетних енергетских напитака и психоактивних супстанци.

	Пливање и Ватерполо	<p>Пливање Техника крауле, леђног краула и прсног пливања. Одржавање на води на разне начине и самопомоћ. Роњење у дужину 10–15m. Скокови на ноге и главу. Мешовито пливање. Игре у води. Помоћ другима у води</p> <p>Ватерполо Пливање са лоптом. Хватање и додавање. Основни елементи тактике и игра.</p>
	Полигони	Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима. Полигон са препрекама
ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	Физичко вежбање и спорт	<p>Подела моторичких способности. Функција срчано-дисајног система. Основна правила и тактика спортских игара. Понашање на такмичењима и спортским манифестацијама. Чување и одржавање простора, справа и реквизита који се користеу вежбању. Превенција насиља у физичком васпитању и спорту. Решавање спорних ситуација. Коришћење писаних и електронских извора информација из области физчког васпитања и спорта. Вежбање у функцији сналажења у ванредним ситуацијама. Значај и улога физчког вежбања за професионална занимања у спорту, образовању, здравству, војсци, полицији и другим занимањима. Структура физичке културе (физичко васпитање, спорт и рекреација).</p>

		<p>Утицај различитих вежбања на кардио-респираторни систем, скелетно-мишићни и организам уопште.</p> <p>Здравствено-хигијенске мере пре и после вежбања. Значај правилне исхране.</p> <p>Енергетски напаци и њихова штетност.</p> <p>Прва помоћ након површинских повреда, уганућа у прелома. Значај вежбања у природи.</p> <p>Чување околине при вежбању.</p> <p>Последице конзумирања дувана и алкохола и психоактивних супстанци</p> <p>Правилно конзумирање додатака исхрани.</p> <p>Мере заштите репродуктивног здравља у процесу вежбања</p>
--	--	--

Облици рада: Фронтални, рад у колонама, рад у групама, индивидуални рад...

Наставна средства: лопте,струњаче,чуњеви, палице,.....

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Географија

РАЗРЕД: осми

Циљ учења предмета: Циљ учења Географије је да ученик појмовно и структурно овлада природно-географским, демографским, насеобинским, политичко-географским, економско-географским, интеграционим и глобалним појавама и процесима у Србији и свету уз неговање вредности мултикултуралности и патриотизма

Годишњи фонд часова: 68

Недељни фонда часова: 2

НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА Садржј програма	Време Реали- зације	Образовни стандарди	ИСХОДИ
АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА			
КОРЕЛАЦИЈА			
КОМПЕТЕНЦИЈЕ			
ЕВАЛУАЦИЈА			

Методе: Метода усменог излагања, дијалoшка, демонстративна, метода разговора, учење путем решавања проблема, учење путем открића

Облици рада: Фронтални, индивидуални, групни, рад у пару, комбиновани, интерактивна настава, тимска настава

ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА ТЕРИТОРИЈЕ СРБИЈЕ	IX	ГЕ.1.1.3. ГЕ:2.1.1. ГЕ.2.1.2. ГЕ.2.1.3. ГЕ.2.1.4.	–одреди географски положај Србије и доведе га у везу са историјско-географским развојем; –анализира карактеристике граница и пограничних крајева Србије
ФИЗИЧКО-ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ	IX-XII	ГЕ.1.1.3. ГЕ:1.4.1. ГЕ.2.1.1. ГЕ.2.1.2. ГЕ.2.1.3. ГЕ.2.1.4. ГЕ.2.4.1. ГЕ.3.1.1. ГЕ.3.4.1.	–описује узроке и последице геотектонских процеса на територији Србије; –класификује облике рељефа на територији Србије и именује репрезентативне; –анализира утицај климатских фактора и климатских елемената на климу Србије; –класификује и описује својства водних објеката користећи карту Србије; –наводи начине коришћења вода Србије; –препознаје ефекте утицаја физичко-географских процеса на човека и адекватно реагује у случају природних непогода; –доведи у везу распрострањеност биљних и животињских врста и физичко-географске карактеристике простора. –анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује
ДРУШТВЕНО-ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ	XII- IV	ГЕ.1.1.3. ГЕ.1.3.1. ГЕ:1.3.2. ГЕ.1.4.1. ГЕ.2.3.1. ГЕ.2.4.1. ГЕ:3.1.1. ГЕ:3.3.1. ГЕ.3.3.2.	–објашњава популациону динамику становништва Србије: кретање броја становника, природни прираштај и миграције; –изводи закључке о утицају популационе динамике на структуру становништва у нашој земљи; –изводи закључке о важности предузимања мера популационе политике; –израђује и анализира графичке приказе структура становништва; –објашњава утицај природних и друштвених фактора на настанак, развој и трансформацију насеља у нашој земљи; –уз помоћ карте Србије и других извора информација анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности у нашој земљи; –доводи у везу размештај привредних делатности са квалитетом животне средине у нашој земљи; –препознаје ефекте производње и коришћења различитих извора енергије на квалитет животне средине –анализира тематске карте и статистичке податке и графички их

			приказује
ПРИРОДНА И КУЛТУРНА БАШТИНА СРБИЈЕ	V	ГЕ.1.1.3. ГЕ.1.4.1. ГЕ.2.1.1. ГЕ.2.1.2. ГЕ.2.3.2.	-описује репрезентативне објекте природне и културне баштине и означава их на карти; -процењује важност очувања природне и културне баштине Србије
ГЕОГРАФИЈА ЗАВИЧАЈА	V	ГЕ.1.1.3. ГЕ.1.3.1. ГЕ.1.3.2. ГЕ.2.1.2.	-учествује у предлагању и реализацији истраживачког пројекта у локалној средини
СРБИ У РЕГИОНУ И ДИЈАСПОРИ	V-VI	ГЕ.1.1.3. ГЕ.1.3.1. ГЕ.2.3.1.	-објашњава утицај историјских и савремених миграција на размештај Срба у свету
АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	Посматрање, праћење, разговор, бележење, формирање правилног погледа на свет, давање додатних објашњења, постављање питања, одговарање на питања, рад на карти, анализирање и самостално извођење закључака		
КОРЕЛАЦИЈА	Српски језик и књижевност, историја, биологија, математика, ликовна култура, информатика		
КОМПЕТЕНЦИЈЕ	Учење, комуникација, сарадња, рад са подацима и информацијама, дигитална, естетичка, решавање проблема, одговоран однос према околини и животном окружењу		
ЕВАЛУАЦИЈА	Усмена провера, писмена провера, континуирано праћење и посматрање активности ученика, разговор са ученицима, домаћи задаци, праћење активности и сналажења на географској карти		

Предмет: Историја

Фонд часова

ОСМИ	
недељни	годишњи
2	68

Циљ: Циљ учења *историје* је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне основна историјска знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

Корелација садржаја из предмета **ИСТОРИЈА** са садржајима из других наставних предмета

Садржај предмета	Предмет са којим се врши корелација	Тема предмета у корелацији	Начин праћења корелације
ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	Корелација са наставом технике и технологије	Техничко-технолошки изуми крајем 19. и почетком 20. века	Оперативни планови, разговор са колегама на стручним већима, есДневник
	Корелација са наставом географије	Становништво и државе Балканског полуострва	
ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА	Корелација са наставом српског језика	Југословенска и светска књижевност између два рата	Оперативни планови, разговор са колегама на стручним већима, есДневник
	Корелација са наставом грађанског васпитања	Одлике демократског и либералног друштва	
	Корелација са наставом географије	Поређење држава и граница на Балкану између два светска рата и данас и промена везаних за Србију и српски	

		народ; упоредна анализа етничке карте Балканског полуострва између два светска рата и данас	
ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ	Корелација са наставом грађанског васпитања	Облици државног и друштвеног уређења	Оперативни планови, разговор са колегама на стручним већима, есДневник
СВЕТ, ЕВРОПА И СРПСКИ НАРОД У ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ХЛАДНОГ РАТА	Корелација са наставом српског језика Корелација са наставом географије	Југословенска и светска књижевност након Другог светског рата Поређење држава и граница на Балкану након Другог светског рата и данас и промене везане за Србију и српски народ	Оперативни планови, разговор са колегама на стручним већима, есДневник
СВЕТ, ЕВРОПА, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У САВРЕМЕНИМ ПРОЦЕСИМА	Корелација са наставом географије Корелација са наставом српског језика Корелација са наставом грађанског васпитања	Поређење држава и граница на Балкану крајем 20. и почетком 21. века Српска књижевност крајем 20. и почетком 21. века Облици државног и друштвеног уређења	Оперативни планови, разговор са колегама на стручним већима, есДневник

НАПОМЕНА: Временска корелација са садржајима из других предмета биће наведена у оквиру глобалних планова наставника уз навођење месеца у којем ће се вршити корелација и на чијем часу ће се пратити

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању:	ОБЛАСТ/ ТЕМА	Садржаји из предмет ***** за ОСМИ разред	НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА
<ul style="list-style-type: none"> - именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје - повезује историјске изворе са установама у којима се чувају - именује Савремено доба и наводи граничне догађаје - користи основне историјске појмове - пореди историјске периоде - разврстава историјске изворе према њиховој основној подели и према историјском периоду - пореди различите историјске изворе и рангира их на основу њихових сазнајних вредности 	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ	<p>Основне одлике периода од завршетка Првог светског рата до наших дана.</p> <p>Историјски извори за изучавање периода од завршетка Првог светског рата до наших дана и њихова сазнајна вредност (материјални, писани, аудио, визуелни, усмена сведочанства, дигитални).</p>	<p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: уџбеника, илустрација, шема, графикона</p> <p>Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима савременог доба, историјском архиву, евентуално виртуелна посета музеју, локалитету из савременог доба...</p> <p>Проналажење примера извора за период Савременог доба од стране ученика</p> <p>Коришћење БИГЗ-овог е-уџбеника: тестови, видео записи са питањима и др.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Користи основне историјске појмове - Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту -Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом 	ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКИ НАРОДУ ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА	<p>Последице Великог рата (демографски и материјални губици, одраз рата у друштвеном и културном животу, Мировна конференција у Паризу - нова карта Европе и света).</p>	<p>Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика, историјске карте, историјских извора,</p>

<p>(хронолошки, политички, друштвени) -Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи -Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност -Изражава своје ставове на аргументован начин - Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу - Препознаје основне карактеристике различитих идеологија - Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера - Уочава пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора - Анализира и процењује ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја - Упоредује, анализира и уочава разлике између свог и ставова других - Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом свету -Употреби податке из табеле у једноставном истраживању -Наведе специфичности</p>		<p>Револуције у Русији и Европи (узроци, ток и последице). Стварање југословенске државе (југословенска идеја, процеси носιοци уједињења, међународно признање и границе). Политичке и друштвено-економске прилике у Европи и свету (либералне демократије, тоталитарне идеологије, економске кризе; култура, наука и уметност, свакодневни живот). Југословенска крајевина (простор, становништво и друштво; конституисање државе, политички живот; међународни положај; економске прилике; култура, улога двора; национално и верско питање). Истакнуте личности: Николај II Романов, Владимир Иљич Лењин, Роза Луксембург, Александар Флеминг, Пабло Пикасо, Волт Дизни, Чарли Чаплин, Сергеј Ејзенштајн, Бенито Мусолини, Адолф Хитлер, Јосиф Стаљин, Френклин Рузвелт, Александар I, Марија, Петар II и Павле Карађорђевић, Никола Пашић, Стјепан Радић, Милан Стојадиновић, Драгиша Цветковић, Влачко Мачек, Слободан Јовановић, Милутин Миланковић, Исидора</p>	<p>различитих графичких организатора, ППТ, видео материјали, пројектна настава; израда шема и др. Корелација са сродним предметима: српским језиком (Дучић, Нушић) географија (Европе, Света, Југославије), веронаука, ликовно (споменичко наслеђе међуратног периода, Дали, Пикасо, М.П. Барили), музичко (Химна Југославије), грађанско (људска права, тоталитарне идеологије) кроз интегративну наставу и тематско повезивање. Стално коришћење историјске карте. Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура (Друштво народа, тоталитарне идеологије), илустрација (плакати), ППТ, видео записи (убиство краља Александра у Марсеју и др.), квиз на кахуу и др. Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима, историјском архиву, евентуално виртуелна посета Упућивање ученика на</p>
---	--	--	--

<p>друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у савременом добу</p> <ul style="list-style-type: none"> - Анализирајући дате примере уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу - Идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту -Уочи елементе континуитета и дисконтинуитета српске државности -Наведе примере како су идеје о родној верској и етничкој равноправности утицале на савремене политичке прилике и развој друштва; 		<p>Секулић, Ксенија Атанасијевић, Милена Павловић Барили, Иван Мештровић.</p>	<p>коришћење уџбеника, додатне литературе, интернет страница, енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања</p> <p>Хибридна настава: коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др. Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације</p>
<ul style="list-style-type: none"> -Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима -Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском на основу датих примера -Препознаје основне карактеристике различитих идеологија -Користи основне историјске појмове -На карти показује места где су се десили одређени догађаји - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у Савременом добу - Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту - Самостално или у групи реализује једноставне задатке 	<p>ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ</p>	<p>Свет у рату - узроци, међународне кризе, сукоби и освајачка политика тоталитарних држава; почетак и ток рата, зарађене стране, савезништва, фронтони, најважније операције, нови начини ратовања; ратна свакодневица; страдање цивила и ратни злочини; крај рата, победа антифашистичке коалиције.</p> <p>Југославија и српски народ у рату - улазак у рат, војни пораз, окупација, подела, квислиншке творевине; геноцид и злочини; устанак, антифашистич</p>	<p>Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења</p> <p>Користити разноврсне технике/методе и облике рада</p> <p>Корелација са сродним предметима: географија (фронтони, битке: Свет, Европа, Југославија), ликовно (карикатуре, плакати) и грађанско васпитање (људска права, савези), кроз интегративну наставу и тематско повезивање</p>

<p>- Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима</p> <p>- Препознаје основне карактеристике различитих идеологија</p> <p>- Пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у Савременом добу</p> <p>- Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера</p> <p>- Уочава пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора</p> <p>- Анализира и процењује ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја</p> <p>- Упореди, анализира и уочава разлике између свог и ставова других</p> <p>- Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом свету</p> <p>-Употреби податке из табеле у једноставном истраживању</p> <p>-Повезује визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни)</p> <p>-Уочи одраз историјских догађаја и појава у књижевним и уметничким делима</p> <p>-Објасни значење појмова геноцид и Холокауст</p> <p>-Препозна пропаганду, стереотипе, идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији</p> <p>- Идентификује узроке, елементе и последице историјских сукоба и ратова и дискутује о могућим начинима превенције конфликта</p>		<p>ка борба и грађански рат; војне операције, живот у рату.</p> <p>Последице рата - људски и материјални губици; демографске и друштвене промене, миграције; уништавање културног наслеђа; суђења за ратне злочине; стварање ОУН.</p> <p>Истакнуте личности: Френклин Рузвелт, Винстон Черчил, Јосиф Стаљин, Адолф Хитлер, Бенито Мусолини, цар</p> <p>Хирохито, Франциско Франко, Мао Цедунг, Ана Франк, Петар II Карађорђевић, Драгољуб Михаиловић, Јосип Броз, Милан Недић, Анте Павелић, Диана Будисављевић.</p>	<p>Коришћење уџбеничких текстова, историјских извора и њихова анализа</p> <p>Стално коришћење историјске карте</p> <p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура (односи између великих сила), илустрација (плакати), питања, филмова (нпр. Дечак у пругастој пиџами, Дара из Јасеновца и др.), ППТ, шеме и табеле</p> <p>Упућивање ученика на коришћење уџбеника, додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања</p> <p>Хибридна настава: коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др.</p> <p>Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације</p> <p>Коришћење ресурса локалне историје</p> <p>Обележавање места великих страдања српског и других народа у Другом светском рату (27. јануар, 22. април...и др.)</p>
--	--	--	--

<p>- Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима</p> <p>- Користи основне историјске појмове</p> <p>- Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту</p> <p>- Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединца и група насталих у Савременом добу</p> <p>- Анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја</p> <p>- Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву: односи између великих сила, позиција Србије и Југославије</p> <p>- Пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности</p> <p>- Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва</p> <p>- Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу</p> <p>- Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву</p> <p>- Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом</p>	<p>СВЕТ, ЕВРОПА И СРПСКИ НАРОДУ ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ У ПЕРИОДУ ХЛАДНОГ РАТА</p>	<p>Свет после Другог светског рата - блоковска подела, трка у наоружању, глобална димензија хладног рата, ратна жаришта и кризе, деколонизација, европске интеграције, покрети еманципације - покрети за женска и мањинска права, антиратни и антирасни покрети; научна достигнућа, освајање свемира, медији, популарна култура.</p> <p>Југославија и српски народ после Другог светског рата - изградња новог државног и друштвеног уређења, једнопартијски систем, однос власти према политичким противницима, међународни положај, економске и културне прилике, самоуправљање, несврстаност; свакодневница, популарна култура, нове тенденције у култури.</p> <p>Истакнуте личности: Поп Кенеди, Никита Хрушчов, Махатма Ганди, Мартин Лутер Кинг, Роза Паркс, Нелсон Мандела, Голда Меир, Енди Ворхол, Јосип Броз, Александар Ранковић, Милован Ђилас, Иво Андрић, Милош Црњански, Александар Петровић, Мира Траиловић, Душан Ковачевић.</p>	<p>Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења</p> <p>Користити разноврсне технике/методе и облике рада</p> <p>Корелација са сродним предметима: географија (ОУН, ЕУ, блоковска подела, несврстани, СФРЈ, Србија), ликовно (плакати, карикатуре) и музичко васпитање (Елвис Присли, Битлси), верска настава, грађанско васпитање (антиратни и антирасни покрети, демократија), српски језик (Иво Андрић) кроз интегративну наставу и тематско повезивање</p> <p>Коришћење уџбеничких текстова, историјских извора и њихова анализа</p> <p>Стално коришћење историјске карте</p> <p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала:</p>
---	---	---	---

<p>- Презентује самостално, или у групи , резултате једноставног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ</p> <p>- Анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудио-визуелног материјала</p> <p>-Препозна на примерима из савремене историје важност поштовања људских права</p> <p>-Препозна пропаганду, стереотипе, идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији</p>			<p>карикатура, илустрација, филмова (Европске интеграције, ратна жаришта и др.), ППТ, шеме, табеле..</p> <p>Упућивање ученика на коришћење уџбеника, додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања</p> <p>Коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др.</p> <p>Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације</p> <p>Коришћење ресурса локалне историје</p>
<p>- Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима</p> <p>- Користи основне историјске појмове</p> <p>- Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту</p> <p>- Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у</p>	<p>СВЕТ, ЕВРОПА, СРПСКА ДРЖАВА И НАРОД У САВРЕМЕНИМ ПРОЦЕСИМА</p>	<p>Свет после хладног рата - пад Берлинског зида ; слом комунизма у Европи, распад СССР-а , нова политичка карта Европе, стварање Европске уније, доминација САД, локални конфликти и интервенције великих сила, процеси глобализације, Четврта индустријска револуција (дигитални медији, интернет, друштвене мреже и мобилна телефонија), претња тероризма,</p>	<p>Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења</p> <p>Користити разноврсне технике/методе и облике рада</p> <p>Корелација са сродним предметима: географија (пад Берлинског зида, ЕУ,</p>

<p>Савременом добу</p> <ul style="list-style-type: none"> - Анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја - Пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности - Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у савременом добу - Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву - Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом - Презентује самостално, или у групи, резултате једноставног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе користећи ИКТ - Препозна историјску димензију политичких, културних и технолошких промена у савременом свету и републици Србији - Изведе закључке о узроцима, току и последицама ратова условљених распадом СФРЈ користећи изворе различитог порекла и сазнајних вредности - Анализира историјске догађаје и појаве на основу доступног аудио- 		<p>миграције, савремени културни покрети.</p> <p>Српски народ на крају 20. и почетком 21. века - криза СФРЈ</p> <p>80-тих година, међународне тензије, увођење шестраначког политичког система, распад СФРЈ, грађански рат и стварање нових држава, интернационализација сукоба и међународне интервенције, економске прилике и свакодневни живот, ратни злочини, страдање цивилног становништва, разарање културног наслеђа, НАТО агресија на СРЈ, последице ратова, политичке промене 2000. године, Република Србија као самостална држава, питање статуса Косова и Метохије, односи у региону, српски народ у дијаспори и региону, процес придруживања Европској унији, култура и спорт.</p> <p>Истакнуте личности: Роналд Реган, Михаил Горбачов, Маргарет Тачер, Бил Гејтс, Владимир Путин, Ангела Меркел, Слободан Милошевић, Фрањо Туђман, Алија Изетбеговић, Зоран Ђинђић,</p> <p>Војислав Коштуница. —</p>	<p>Распад СФРЈ, Србија), ликовно (плакати, карикатуре), грађанско васпитање (тероризам), биологија (еколошки покрети), информатика (интернет, Четврта индустријска револуција, мобилна телефонија, апликације) кроз интегративну наставу и тематско повезивање</p> <p>Коришћење уџбеничких текстова, историјских извора и њихова анализа</p> <p>Стално коришћење историјске карте</p> <p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала:</p> <p>карикатура, илустрација, филмова (НАТО агресија 1999, Распад СФРЈ и др.), ППТ, шеме, табеле..</p> <p>Упућивање ученика на коришћење уџбеника, додатне литературе, интернета,</p>
--	--	---	---

<p>визуелног материјала</p> <ul style="list-style-type: none"> –Препозна пропаганду, стереотипе, идеолошку позицију у историјском извору и формулише став који се супротставља манипулацији – Наведе примере како су идеје о родној верској и етничкој равноправности утицале на савремене политичке прилике и развој друштва; – визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом; – користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност у одговарајући историјски период, догађај и век ; – лоцира на историјској карти најважније појмове Савременог доба – у излагању историјске наративе користи основне научне појмове; 			<p>енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања</p> <p>Хибридна настава: коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др.</p> <p>Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације</p> <p>Коришћење ресурса локалне историје</p> <p>Коришћење разноврсних техника сумирања градива: ленте времена, мапе ума, табеле</p> <p>Проверавање знања историјско-географских појмова, кроз испитивање на карти</p> <p>Коришћење е-уџбеника и едмодо платформе, каху квиза</p>
--	--	--	---

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ХЕМИЈА

РАЗРЕД: 8.

Циљ учења Хемије је да ученик развије систем основних хемијских појмова и вештине за правилно руковање лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, да се оспособи за примену стеченог знања и вештина за решавање проблема у свакодневном животу и наставку образовања, да развије способности апстрактног и критичког мишљења, способности за сарадњу, тимски рад, и одговоран однос према себи, другима и животној средини.

Годишњи фонд часова: 68

Недељни фонда часова: 2

Методе: дијалогска, демонстрациона, метода кооперативног учења наставник- ученик, ученик-ученик, рад на тексту, експериментално- лабораторијске методе, методе мапе ума, метода дрво проблема

Облици рада: фронтални рад, индивидуални рад, комбиновани рад, групни рад, рад у пару

НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА Садржј програма	Време реализације	Образовни стандарди	ИСХОДИ
1. МЕТАЛИ, ОКСИДИ, ХИДРОКСИДИ	Септембар- октобар	ХЕ.1.2.1; ХЕ.1.2.4; ХЕ.1.2.5; ХЕ.1.2.6; ХЕ.1.2.7; ХЕ.1.2.8; ХЕ.2.1.4; ХЕ.2.2.1; ХЕ.2.2.2; ХЕ.2.2.3; ХЕ.2.2.4; ХЕ.3.2.1; ХЕ.3.2.2; ХЕ.3.2.3; ХЕ.3.2.4; ХЕ.3.2.6.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Наведите примену метала и руда у свакодневном животу; ▪ Пише формуле једињења на основу назива; ▪ Опише физичка и хемијска својства метала, оксида и хидроксида и наводи примену у свакодневном животу; ▪ Пише једначине хемијских реакција сагоревања, растварање метала и оксида метала у води; ▪ Израчуна масу и количину супстанце користећи пропорције.
2. НЕМЕТАЛИ, ОКСИДИ И КИСЕЛИНЕ	Октобар- новембар	ХЕ.1.2.1.; ХЕ.1.2.4; ХЕ.1.2.5; ХЕ.1.2.6; ХЕ.1.2.7; ХЕ.1.2.8; ХЕ.2.1.4; ХЕ.2.2.1; ХЕ.2.2.2; ХЕ.2.2.3; ХЕ.2.2.4; ХЕ.3.2.1; ХЕ.3.2.2; ХЕ.3.2.3; ХЕ.3.2.4; ХЕ.3.2.6.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ .Наведите примену неметала и његових једињења у свакодневном животу; ▪ На основу закона сталних односа маса и кватитативног састава раствора одреди односе маса елемената у различитим једињењима; ▪ Опише физичка и хемијска својства неметала и повезује их с њиховом практичном применом; ▪ Луисовим симболима представи настајање (не)поларне ковалентне везе у молекулима и једињењима халогених елемената; ▪ Изведе потребна мерења и на основу лабораторијске вежбе одреди физичка и хемијска својства супстанци; ▪ Пише једначине хемијских реакција сагоревања

			<p>нематала, растварање оксида неметала у води;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Пише формуле, називе киселине и једначине електролитичке дисоцијације неорганских киселина;
3.СОЛИ	Новембар-децембар	ХЕ.1.2.4; ХЕ.1.2.6; ХЕ.2.1.4; ХЕ.2.2.1; ХЕ.2.2.2; ХЕ.2.2.3; ХЕ.3.2.2; ХЕ.3.2.3; ХЕ.3.2.4; ХЕ.3.2.6.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Именује соли на основу назива и валенце метала и киселинског остатка; ▪ Пише једначине хемијских реакција за добијање соли; ▪ На конкретним задацима изведе стехиометријска израчунавања, примењујући одговарајућа правила; ▪ Користи пропорције и израчунава масу и количину супстанце; ▪ Пише реакције дисоцијације соли и одређује катјоне и анјоне; ▪ Одреди физичка и хемијска својства соли; ▪ На основу експерименталног рада одреди растворљивост соли у води; ▪ Наведе примену одговарајућих соли у свакодневном животу;
4.ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА И ЊИХОВА ОПШТА СВОЈСТВА	Децембар	ХЕ.1.3.1.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Одреди физичка и хемијска својства органских једињења; ▪ Пише формуле органских једињења у зависности од врсте низа и хемијске везе; ▪ На конкретним задацима одреди број примарних, секундарних, терцијарних и кватернарних С атома ; ▪ Наведе примену органских једињења; ▪ Именује и пише функционалне групе и разуме сличности и разлике у својствима органских једињења; ▪ На конкретним примерима, на основу врсте атома и функционалне групе пише назив класе органских једињења;

			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Одреди масене проценте свих класа органских једињења;
5. УГЉОВОДОНИЦИ	Децембар- јануар- фебруар	ХЕ.1.3.1. ХЕ.1.3.2. ХЕ.2.3.1. ХЕ.3.3.1.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ На конкретним примерима класификује угљоводонике на основу назива; ▪ Наведите примену деривата нафте у свакодневном животу; ▪ Пише формуле и називе алкана; ▪ Пише формуле и називе алкил-група; ▪ Примењује правила за давање назива угљоводоника с разгранатим низом; ▪ Пише и именује изомере низа и изомере положаја на основу молекулске формуле; ▪ Одреди физичка својства угљоводоника и упореди физичка својства за различите класе органских једињења; ▪ Пише једначине хемијских реакција адиције, сагоревања, супституције и полимеризације и израчунава масу и количину супстанце;

<p>6.ОРГАНСКА ЈЕДИЉЕЉА С КИСЕОНИКОМ</p>	<p>Фебруар-март</p>	<p>ХЕ.1.3.1. ХЕ.1.3.2. ХЕ.2.3.1. ХЕ.3.3.1.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Пише молекулске и рационалне структурне формуле алкохола, карбоксилних и масних киселина; ▪ Прими правила за давање назива алкохола, карбоксилних киселина и естара; ▪ Хемијским једначинама прикаже хемијска својства органских једињења с кисеоником; ▪ На конкретним примерима, користи пропорцију и зводи потребна израчунавања; ▪ Наведе примену органских једињења с кисеоником у свакодневном животу, као и последице прекомерне и недовољне употребе истих; ▪ Пише једначине хемијских реакција естерификације и именује естре поштујући правила;
<p>7.БИОЛОШКИ ВАЖНА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА</p>	<p>Април-мај</p>	<p>ХЕ.1.4.1. ХЕ.1.4.2. ХЕ.2.4.1. ХЕ.3.4.1.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Описује физичка и хемијска својства масти, уља, угљених хидрата, витамина, аминокиселина и протеина; ▪ Пише једначине хемијских реакција сапонификације, естерификације и каталитичке хидрогенизације; ▪ Класификује угљене хидрате према степену сложености; ▪ Пише настајање пептидне везе и одређује колико молекула воде настаје; ▪ На конкретним примерима задатака израчунава моларну масу биолошки важног органског једињења, масу или процентни састав; <p>Наведе заступљеност у природи и улоге масти и уља, угљених хидрата, протеина у живим организмима и доведе их у везу са здрављем и правилном исхраном људи;</p>

8.ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЗЕЛЕНА ХЕМИЈА	Мај	ХЕ.1.5.1.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Рукује супстанцама с комерцијалним производима у складу с ознакама опасности, упозорења и обавештења на амбалажи, придржава се правила о начину чувања производа и одлагању отпада; ▪ Критички процени последице људских активности које доводе до загађивања воде, ваздуха и земљишта; ▪ Наведете загађујуће супстанце ваздуха, земљишта и воде и опишите њихов утицај на животну средину; <p>Објасни значај планирања и решавања проблема заштите животне средине;</p>
АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	Активно учествују, слушају, записују, постављају питања, закључују, изводе једноставне огледе уз одговарајуће упуство		
КОРЕЛАЦИЈА	Биологија, Физика, Математика, Свет око нас, Техника и технологија, Информатика		
КОМПЕТЕНЦИЈЕ	Компетенција за учење; комуникација; одговоран однос према околини; одговоран однос према здрављу; рад са подацима и информацијама; решавање проблема; сарадња; дигитална компетенција.		
ЕВАЛУАЦИЈА	Активан рад на часу, усмено одговарање, контролне вежбе, извођење огледа, домаћи задаци		

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Биологија

РАЗРЕД: Осми

Циљ учења предмета: Циљ учења Биологије је да ученик, изучавањем биолошких процеса и живих бића у интеракцији са животном средином, развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

Годишњи фонд часова: 68

Недељни фонда часова: 2

Методе: Вербално-текстуалне (монолошко-дијалогска; рад на текстовима из уџбеника)

Илустративно-демонстративне (демонстрација огледима, фотографијама, природним материјалом)

Лабораторијско-експерименталне (истраживачки радови ђака и школски пројекти)

Облици рада: Фронтални, групни, тимски, рад у паровима и индивидуални

Наставна средства: Уџбеник, литература и интернет, природни материјал и околина школе

НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА Садржј програма	Време Реали- зације	Образовни стандарди	ИСХОДИ
<p>Јединство грађе и функције као основа живота</p> <p>Улога и значај појединих ћелијских органела у метаболизму ћелије: једро, ендоплазмични ретикулум, рибозоми, хлоропласти, центриоле, лизозоми. Матичне ћелије – ћелије програмиране за различите функције. Принцип економичности грађе и функције живих бића Улога и значај ензима. Ендокрини систем и хуморална регулација. Регулаторна улога хормона биљака и животиња. Надражљивост, проводљивост, контрактилност. Чулно-нервни систем животиња. Рефлексни лук. Поремећаји функције</p>	<p>септ- јун</p>	<p>БИ.1.2.1; БИ.1.2.2; БИ.1.2.3; БИ.1.2.4; БИ.1.2.5; БИ.1.2.6; БИ.1.2.7; БИ.2.1.1; БИ.2.1.2; БИ.2.2.1; БИ.2.2.4; БИ.2.2.7; БИ.2.2.8; БИ.2.2.9; БИ.3.2.6; БИ.3.2.7; БИ.3.1.1; БИ.3.1.2; БИ.3.2.4; БИ.3.3.2.</p>	<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – повеже грађу ћелијских органела са њиховом улогом у метаболизму ћелије; – повеже однос површине и запремине ћелије и тела са начином обављања основних животних функција; – идентификује регулаторне механизме у одржавању хомеостазе; – илуструје примерима везу између физиолошких одговора живих бића и промена у спољашњој средини;

<p>ендокриног система, нервног система и чула. Неуротрансмитери, нервни импулси, драж, надражај. Хомеостаза – принцип повратне спреге. Фотосинтеза. Ћелијско дисање. Транспирација. Температурна регулација.</p>			
<p>Човек и здравље Резултати стандардних лабораторијских анализа крви и урина. Биолошки смисао адолесценције (родни и полни идентитет у контексту хормонске активности и индивидуалне генетичке варијабилности). Заштита од полно преносивих болести контрацепција. Одговорност за сопствено здравље.</p>	септ-јун	БИ.1.5.1; БИ.1.5.2; БИ.1.5.4; БИ.1.5.5; БИ.1.5.6; БИ.1.5.7; БИ.1.5.8; БИ.1.5.9; БИ.1.5.10; БИ.1.5.11; БИ.1.5.13; БИ.2.1.4; БИ.3.2.8; БИ.3.5.1; БИ.3.5.2; БИ.3.5.3; БИ:3.5.4; БИ.3.5.5; БИ.3.5.6; БИ.3.5.8.	<ul style="list-style-type: none"> – одговорно се односи према свом здрављу; – изрази критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиловима живота; – повеже промене настале у пубертету са деловањем хормона; – идентификује поремећаје у раду органа и система органа изазваних нездравим начином живота;
<p>Порекло и разноврсност живота „Календар живота“, еволуција различитих група организама кроз геолошка доба и велика изумирања. Значај алги (цијанобактерија) и биљака за продукцију O₂ и</p>	септ-јун	БИ.1.1.1; БИ.1.1.2; БИ.1.1.3; БИ.2.3.5;	<ul style="list-style-type: none"> – доведе у везу промене животних услова са еволуцијом живота на планети; – истражи давно нестале екосистеме;

<p>озонског омотача, као заштита од УВ зрака, и услов за развој осталих живих бића. Строматолити. Излазак из воде на копно.</p>			
<p>Наслеђивање и еволуција Улуткавање и пресвлачење инсеката. Пубертет и адолесценција човека. Цветање, плодношеће и сазревање плодова биљака. Теорија еволуције. Постанак нових врста кроз еволуционе процесе. Еволуција човека.</p>	<p>септ- јун</p>	<p>БИ.1.1.5; БИ.1.3.8; БИ.1.3.9; БИ.1.3.10; БИ.2.3.6; БИ.2.5.4; БИ.3.1.5; БИ.3.2.3; БИ.3.2.5; БИ.3.3.5; БИ.3.3.6.</p>	<p>– повеже промене које се догађају организму током животног циклуса са активностима гена; – повеже промене наследног материјала са настанком нових врста путем природне селекције;</p>
<p>Живот у екосистему Еволуција и развој екосистема. Концепт климакса. Циклуси кружења основних супстанци у природи (H₂O, C, N) и њихова повезаност. Азотофиксација, микориза, симбиоза, симбионтски организми (лишајеви). Ограниченост ресурса (капацитет средине) и одрживи развој. Нестанак врста и фактори</p>	<p>септ- јун</p>	<p>БИ.1.4.1; БИ.1.4.2; БИ.1.4.3; БИ.1.4.4; БИ.1.4.5; БИ.1.4.6; БИ.1.4.7; БИ.1.4.8; БИ.2.4.3; БИ.2.4.4; БИ.2.4.5; БИ.2.5.6; БИ.2.4.8; БИ.2.4.9; БИ.3.4.1; БИ.3.4.2; БИ.3.4.3; БИ.3.4.4; БИ.3.4.5; БИ.3.4.6; БИ.3.4.7; БИ.3.4.8.</p>	<p>– установи узрочно-последичну везу између губитака врста у екосистему и негативних последица у преносу супстанце и енергије у мрежама исхране; – критички процени последице људских делатности у односу на расположиве ресурсе на Земљи; – повеже утицај еколошких чинилаца са распоредом карактеристичних врста које насељавају простор Србије; – истражи присуство инвазивних врста у својој околини и вероватне путеве насељавања; – истражи разлоге губитка биодиверзитета на локалном подручју.</p>

<p>угрожавања (Н.І.Р.Р.О. концепт). Типични екосистеми Србије. Ретке и угрожене врсте Србије. Интродукције и реинтродукције и инвазивне врсте. Последице глобалних промена.</p>			
<p>АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА</p>	<p>слушају, читају, упоређују, анализирају, постављају питања, закључују, представљају резултате рада</p>		
<p>КОРЕЛАЦИЈА</p>	<p>Српски језик и страни језици (коришћење научне терминологије и претрага интернета); математика (однос површине и запремине у биолошким системима); информатика (коришћење едукативних софтвера); хемија (биолошки важна органска једињења); физика (нервни импулс); друштвене науке (промене током пубертета у смислу социјализације и развоја личности, историјски осврт на еволуцију као науку); географија (биоми, пољопривреда, цветање воде); физичко васпитање (здрави стилови живота), грађанско васпитање (еколошко право); ликовна култура (цртежи и мапе ума, креативна рециклажа)</p>		
<p>КОМПЕТЕНЦИЈЕ</p>	<p>Учећи биологију у осмом разреду, ученик ће овладати знањима и вештинама које ће му омогућити да разуме структуру, филогенију и еволуцију живог света, човеково место и његову улогу у природи, као и огромну човекову одговорност за очување животне средине и биолошке разноврсности на Земљи. Овако стечена знања из биологије и биолошких вештина примењиваће у свакодневном животу за побољшање сопственог здравља и одабир животног стила и учествовање у друштвеним дебатама ради доношења важних одлука, као што су одрживи развој и заштита животне средине, заштита природе и биодиверзитета и употреба биотехнологија. Бавећи се биологијом, развијаће способност критичког мишљења, формираће научни поглед на свет, разумеће сличности и разлике између биолошког и других научних приступа и развиће трајно интересовање за биолошке феномене.</p>		
<p>ЕВАЛУАЦИЈА</p>	<p>За сумативно оцењивање разумевања и вештина научног истраживања ученици ће решавати задатке који садрже неке аспекте истраживачког рада, примењују стечена знања и вештине, као и да увежбавају процедуре. Сумативно оцењивање укључује и усмено и писано испитивање (тестове). У формативном вредновању узимаће се у обзир култура дијалога, рада у тиму уз међусобну</p>		

	<p>толеранцију и уважавање, ђачке идеје и питања која постављају. Формативно вредновање пратиће повратна информација, а очекиваће се и повратна информација од самих ученика ради прилагођавања и подршке ученицима да оцењују квалитет сопственог рада.</p> <p>Евалуацију рада наставник ће вршити кроз евалуацију рада ученика и сопственог рада кроз годишње, месечне планове рада, активности у стручним већима и тимовима као и кроз извештаје о раду на полугодишњем и годишњем нивоу.</p>
--	--

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ГОДИШЊЕГ ФОНДА ЧАСОВА

ЛИКОВНА КУЛТУРА, 8.разред

НАСТАВНА ОБЛАСТ	БРОЈ ЧАСОВА		
	Обрада	Остали облици	Укупно
1. КОМПОЗИЦИЈА	5	5	10
2. НАСЛЕЂЕ	4	4	8
3. КОМУНИКАЦИЈА	6	10	16
УКУПНО	15	19	34

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
<p>– бира одговарајући прибор, материјал, технику, уређај и апликативни програм за изражавање идеја, имагинације, емоција, ставова и порука; – користи разноврсне податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – примењује знања о елементима и принципима компоновања у стваралачком раду и свакодневном животу;</p>	<p>1.КОМПОЗИЦИЈА</p>	<p>Примена принципа компоновања. Простор и пропорције (ергономија, перспектива). Ритам, градација и контраст. Простор и композиција.Компоновање и фантастика. Слободно компоновање.</p>
<p>– разговара о значају културне баштине за лични развој, развој туризма и очување културног идентитета земље</p>	<p>2.НАСЛЕЂЕ</p>	<p>Културна баштина (значај, заштита и промоција наслеђа). Најзначајнија уметничка остварења и уметници, локалитети и споменици на територији Србије и у свету.</p>
<p>– реализује једноставне ликовне пројекте, самостално и у сарадњи са другима; – дискутује аргументовано о својим и радовима других уважавајући различита мишљења; – прави</p>	<p>3.КОМУНИКАЦИЈА</p>	<p>Декодирање слике (теме, мотиви, поруке, метафора, алегорија, пиктограми...). Пројекти (цртеж, слика, скулптура, дигитална фотографија, филм, анимација, игрице,</p>

презентације усклађујући слику и текст и приказујући кључне податке и визуелне информације; – тумачи садржаје одабраних уметничких дела и одабрану визуелну метафорику;		стрип, графити, мурали, инсталације, шминка и боди арт, одевне комбинације и детаљи...
--	--	--

ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ ЗА 8. РАЗРЕД ПО НИВОИМА

Следећи искази описују шта ученик зна и уме на основном, средњем и напредном нивоу:

ОСНОВНИ – 1. ниво:

разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике (цртање, сликање, вајање) визуелних уметности ЛК.1.1.1. • изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове ЛК.1.1.2. • описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак) ЛК.1.1.3. и ЛК.1.2.3. • описује разлике које уочава на уметничким радовима из различитих земаља, култура и периода ЛК.1.3.1. • зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечене учењем у визуелним уметностима (нпр. костимограф, дизајнер, архитекта...) ЛК.1.3.2. • познаје места и изворе где може да прошири своја знања везана за визуелне уметности (нпр. музеј, галерију, атеље, уметничка радионица...) ЛК.1.3.3. • зна неколико примера примене визуелних уметности у свакодневном животу ЛК.1.3.4.

СРЕДЊИ – 2. ниво:

• познаје и користи (у свом раду) основне изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности ЛК.2.1.1. • образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...) ЛК.2.1.2. и ЛК.2.2.2. • одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт ЛК.2.2.1. • лоцира одабрана уметничка дела у историјски и друштвени контекст ЛК.2.3.1.

НАПРЕДНИ – 3. ниво:

- познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелне уметности ЛК.3.1.1. • одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју ЛК.3.1.2. и ЛК.3.2.1. • изводи радове са одређеном намером користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат ЛК.3.2.2. • користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других ЛК.3.2.3. • уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом раду и на радовима других ЛК.3.2.4. • анализира одабрана уметничка дела у односу на време настанка и према културној припадности (описује основне карактеристике, намеру уметника...) ЛК.3.3.1 •

НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА Садржј програма	Време Реали- зације	Образовни стандарди	ИСХОДИ
---	---------------------------	---------------------	--------

описује потребна знања и вештине који су неопходни у занимањима везаним за визуелне уметности ЛК.3.3.2. • користи друга места и изворе (нпр. библиотека, интернет...) да би проширио своја знања из визуелних уметности ЛК.3.3.3. • разуме међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота ЛК.3.3.4.

Предметни наставник

Јасмина Ђорђевић

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Математика

РАЗРЕД: 8.

Циљ учења предмета: Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

Годишњи фонд часова: 136

Недељни фонда часова: 4

Методе: Монолошка, дијалогска, илустративна, демонстративна, хеуристичка, истраживачка

<p>СЛИЧНОСТ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Пропорционалне величине. • Талесова теорема. • Сличност троуглова. • Примене сличности. 	<p>16</p>	<p>МА.1.1.2. МА.1.1.3. МА.1.1.4. МА.2.1.1. МА.2.1.2. МА.2.1.4. МА.3.1.1. МА.3.1.3.</p>	<p>.</p> <ul style="list-style-type: none"> – примени Талесову теорему у геометријским задацима и реалном контексту; – примени сличност троуглова у геометријским задацима и реалном контексту; – анализира односе тачака, правих и равни у простору и запише те односе математичким писмом;
<p>ТАЧКА, ПРАВА И РАВАН</p> <ul style="list-style-type: none"> • Однос тачке и праве, тачке и равни. • Односи правих; мимоилазне праве. • Односи праве и равни, нормала на раван, растојање тачке од равни. • Односи две равни. • Ортогонална пројекција на раван (тачке, дужи и праве). • Угао између праве и равни. • Полиедар. 	<p>12</p>	<p>МА.1.3.2. МА.2.3.2. МА.3.3.2.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – представља цртежом односе геометријских објеката у равни и простору и користи их приликом решавања задатака; – уочи правоугли троугао у простору и примени Питагорину теорему у геометријским задацима и реалном контексту; – реши линеарну једначину, неједначину и систем линеарних једначина са две непознате; – реши реалне проблеме користећи линеарну једначину, неједначину или систем линеарних једначина са две непознате; – израчуна површину и запремину праве призме и четворостране пирамиде (основа правоугаоник), правилне тростране и шестостране пирамиде; – израчуна површину и запремину ваљка, купе и лопте; – примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама;
<p>ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ С ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Линеарна једначина. • Решавање линеарних једначина с једном непознатом. • Линеарна неједначина. • Решавање линеарних неједначина с једном непознатом. • Примена у реалним ситуацијама. 	<p>18</p>	<p>МА.1.1.6. МА.2.1.4. МА.2.2.2. МА.2.2.3.</p> <p>МА.3.1.1. МА.3.1.3. МА.3.2.2. МА.3.2.3.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – нацрта и анализира график линеарне функције; – учествује у избору истраживачког пројекта и начина рада.

<p>ПРИЗМА</p> <ul style="list-style-type: none"> • Призма: појам, врсте, елементи. • Мрежа праве призме. • Површина праве призме. • Запремина праве призме. 	<p>14</p>	<p>МА.2.3.1. МА.2.3.2. МА.3.3.2. МА.3.3.3.</p>	
<p>ПИРАМИДА</p> <ul style="list-style-type: none"> • Пирамида; појам, врсте, елементи. • Мрежа пирамиде. • Површина пирамиде. • Запремина пирамиде. 	<p>16</p>	<p>МА.1.3.3. МА.2.3.3. МА.3.3.3.</p>	
<p>ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА</p> <ul style="list-style-type: none"> • Линеарна функција ($y = kx + n$). • График линеарне функције; нула и знак функције, монотоност. • Имплицитни облик задавања линеарне функције. • Цртање и читање графика линеарних функција. 	<p>12</p>	<p>МА.1.5.2. МА.1.5.3. МА.2.5.2. МА.2.5.3. МА.3.5.2. МА.3.5.3.</p>	

<p>СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА С ДВЕ НЕПОЗНАТЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Појам линеарне једначине с две непознате. • Појам система од две линеарне једначине с две непознате. • Решавање система методом замене и методом супротних коефицијената; графичка интерпретација система. • Примена у реалним ситуацијама. 	<p>15</p>	<p>МА.1.3.2. МА.2.3.2. МА.3.3.2.</p>	
<p>ВАЉАК, КУПА И ЛОПТА</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ваљак и његови елементи. • Мрежа ваљка. • Површина и запремина правог ваљка. • Купа и њени елементи. Мрежа купе. • Површина и запремина праве купе. • Појам лопте и сфере. • Пресеци лопте (сфере) и равни. • Површина и запремина лопте. 	<p>16</p>	<p>МА.2.3.1. МА.2.3.2. МА.3.3.2. МА.3.3.3.</p>	
<p>АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА</p>	<p>Анализира,решава задатаке,закључују,посматрају, уочавају,учествују у разговору и дискусији, образлажу,конструишу, прикупљају податаке, тумаче резултате, изводе закључаке</p>		
<p>КОРЕЛАЦИЈА</p>	<p>Хемија, Физика, Техника и технологија, Историја,Рачунарство и информатика,Историја</p>		

КОМПЕТЕНЦИЈЕ	Компетенција за целоживотно учење; комуникација; рад с подацима и информацијама; дигитална компетенција; решавање проблема; сарадња.
ЕВАЛУАЦИЈА	писмене вежбе (са различитим захтевима по нивоима) ; домаћи задаци; писмени задаци; усмене провере; лични осврт; коментари ученика

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

РАЗРЕД: Осми

Циљ учења предмета: Циљ учења Технике и технологије је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Годишњи фонд часова: 72 часа

Недељни фонда часова: 2 часа

Методе: Монолошка, дијалoшка, практична и демонстративна, метода пројектне наставе, проблемска, истраживачки рад

Облици рада: Фронтални, индивидуални, групни, у пару

Наставна средства: Прибор за мерење и контролу у машинству ; Комплекти за конструкторско моделовање; Алат, прибор и материјали ; Рачунари; Уџбеник

НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА

Садржј програма

Време

Реали-зације

Образовни стандарди   ИСХОДИ

ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ

Појам, улога и развој машина и механизма.

Потрошња енергије у домаћинству и могућности уштеде.

Утицај дизајна и правилне употребе техничких средстава на здравље људи.

Зависност очувања животне средине од технологије.

Професије (занимања) у области производних техника и технологија.

- повеже развој машина и њихов допринос подизању квалитета живота и рада;

– повеже ергономију са здрављем и комфором људи при употреби техничких средстава;

– анализира да ли је коришћење одређене познате технике и технологије у складу са очувањем животне средине;

- истражи могућности смањења трошкова енергије у домаћинству;
- повезује занимања у области машинства са сопственим интересовањима;

САОБРАЋАЈ

Машине спољашњег и унутрашњег транспорта.

Подсистеми код возила друмског саобраћаја (погонски, преносни, управљачки, кочиони).

Исправан бицикл/мопед као битан предуслов безбедног учешћа у саобраћају.

- разликује врсте транспортних машина;
- повеже подсистеме код возила друмског саобраћаја са њиховом улогом;
- провери техничку исправност бицикла;
- демонстрира поступке одржавања бицикла или мопеда;

ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ

Специфичности техничких цртежа у машинству.

Ортогнално и просторно приказивање предмета.

Коришћење функција и алата програма за САД.

Употреба 3D штампе у изради тродимензионалних модела и макета.

Основне компоненте ИКТ уређаја.

Управљање и контрола коришћењем рачунарске технике и интерфејса.

Вештачка интелигенција – појмови; примери технологија управљаних вештачком интелигенцијом.

- самостално црта скицом и техничким цртежом предмете користећи ортогнално и просторно приказивање;
- користи САД технологију за креирање техничке документације;
- образложи предности употребе 3D штампе у изради тродимензионалних модела и макета;
- управља моделима користећи рачунар;
- објасни улогу основних компоненти рачунара, таблета, паметних телефона и осталих савремених ИКТ уређаја;
- објасни улогу и значај вештачке интелигенције и примену у свакодневном животу

РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА

Рационално коришћење ресурса на Земљи и очување и заштита животне средине.

Материјали у машинству (пластика, метали, легуре и др.).

Мерење и контрола – појам и примена мерних средстава (мерила).

Технологија обраде материјала у машинству (обрада материјала са и без скидања струготине, савремене технологије обраде).

Елементи машина и механизма (елементи за везу, елементи за пренос снаге и кретања, специјални елементи).

Производне машине: врсте, принцип рада, појединачна и серијска производња.

Појам, врсте, намена и конструкција робота (механика, погон и управљање).

Погонске машине – мотори (хидраулични, пнеуматски, топлотни).

Моделовање погонских машина и/или школског мини робота.

- аргументује значај рационалног коришћења расположивих ресурса на Земљи;
- идентификује материјале који се користе у машинству и на основу њихових својстава процењује могућност примене;
- користи прибор за мерење у машинству водећи рачуна о прецизности мерења;
- врши операције обраде материјала који се користе у машинству, помоћу одговарајућих алата, прибора и машина и примени одговарајуће мере заштите на раду;
- објасни улогу одређених елемената машина и механизма на једноставном примеру;
- образложи значај примене савремених машина у машинској индустрији и предности роботизације производних процеса;
- објасни основе конструкције робота;
- класификује погонске машине – моторе и повеже их са њиховом применом;

КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ

Проналажење информација, стварање идеје и дефинисање задатка.

Самосталан/тимски рад на пројекту.

Израда техничке документације изабраног модела ручно или уз помоћ рачунарских апликација.

Реализација пројекта – израда модела коришћењем алата и машина у складу са принципима безбедности на раду.

Представљање идеје, поступака израде и производа.

Процена сопственог рада и рада других на основу постављених критеријума.

Употреба електронске кореспонденције са циљем унапређења производа.

Одређивање оквирне цене трошкова и вредност израђеног модела.

Креирање рекламе за израђен производ.

- самостално/тимски истражи и реши задати проблем у оквиру пројекта;
- изради производ у складу са принципима безбедности на раду;
- тимски представи идеју, потупак израде и производ;
- креира рекламу за израђен производ;

- врши е-кореспонденцију у складу са правилима и препорукама са циљем унапређења продаје;
- процењује свој рад и рад других на основу постављених критеријума (прецизност, педантност и сл.).

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА Да прикупе и обраде податке о потрошњи појединих доступних уређаја и укупној количини потрошене енергије на месечном нивоу, да самостално провере и подесе техничку исправност бицикла (упављачки, преносни и кочиони систем, пнеуматике, висину седишта, осветљење и др.) и демонстрирају поступке одржавања бицикла ученици користе рачунарске апликације за ортогонално и просторно представљање предмета CAD; ученици најпре креирају модел користећи 2D приказ на основу података које читају са техничког цртежа. Коришћењем 3D модела ученици активирају основне технике дизајна са циљем самосталног креирања техничког цртежа у складу са стандардима. Креирати вежбу у оквиру које ученици анализирају елемент сложеније геометрије, израђују модел користећи CAD и рендерују га. Ученици израђују задатак за самосталан рад у оквиру кога ће у свом домаћинству истражити у којој мери и на који начин се користе природни ресурси; ученици закључују који се материјали најчешће користе у машинству и њихова својства; правилно користе прибор за мерење и контролу у машинству проналажење информација, стварање идеје и дефинисање задатка. Потребно је да ученици користе податке из различитих извора, самостално проналазе информације о условима, потребама и начину реализације макете/модела користећи ИКТ и адекватну литературу.

КОРЕЛАЦИЈА Информатика и рачунарство, Техничко цртање, Биологија, Екологија, Хемија,

Физика, Историја, Математика, Енглески језик

КОМПЕТЕНЦИЈЕ Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Дигитална компетенција, Решавање проблема, Сарадња,

Одговорно учење у демократском друштву, Одговоран однос према здрављу, Одговоран однос према околини,

Естетичка компетенција, Предузимљивост и предузетничка компетенција

ЕВАЛУАЦИЈА

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: Српски језик

РАЗРЕД: Осми

Циљ учења предмета: Циљеви наставе и учења Српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању, тако што ће овладати основним законитостима српског књижевног језика, да стиче основна знања о улози и значају језика у националној култури и изградњи националног идентитета; да кроз читање и тумачење књижевних дела из српске и светске баштине развија читалачке компетенције које уз књижевно знање обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање, подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и, приликом тумачења, открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у српској и светској култури, негује љубав према српском језику и књижевности. Да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

Годишњи фонд часова: 136

Недељни фонда часова: 4

Методе: Текст метода, дијалогска, монолошка, истраживачка.

Облици рада: Индивидуални, фронтални, групни.

НАСТАВНА ОБЛАСТ/ТЕМА	Време Реали-	Об разовни	ИСХОДИ
Садржај програма			

	зације	стандард и	
<p>Књижевност</p> <p>ЛЕКТИРА</p> <p>ЛИРИКА</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ђура Јакшић: „Отаџбина” 2. Јован Јовановић Змај: „Светли гробови” 3. Јован Јовановић Змај: „Ђулићи” (избор) 4. Десанка Максимовић: „Пролетња песма” / „Опомена” 5. Момчило Настасијевић: „Труба” 6. Иван В. Лалић: „Ветар” 7. Марина Цветајева: „Месечев сјај” <p>ЕПСКО-ЛИРСКЕ ВРСТЕ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бранко Радичевић: Ђачки растанак (одломак „Ој Карловци, место моје драго...”) 2. Народна епско-лирска песма: Женидба Милића Барјактара <p>ЕПИКА</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вук Стефановић Караџић: О народним певачима 2. Вук Стефановић Караџић: Житије Ајдук Вељка Петровића (одломак) 3. Доситеј Обрадовић: Живот и прикљученија (одломак) 4. Прота Матеја Ненадовић: Мемоари (одломак) 5. Петар Петровић Његош: Горски вијенац (одломак „Бадње вече”) 6. Симо Матавуљ: „Пилипенда” 7. Лаза Лазаревић: „Све ће то народ позлатити” 8. Милош Црњански: Сеобе (одломак) / Роман о Лондону („Пролеће је стигло у Лондон”) 9. Бранимир Ћосић: Покошено поље (одломак из прве књиге) 	<p>Од септе мбра до јуна</p>		<ul style="list-style-type: none"> – чита са разумевањем књижевноуметничке текстове и остале типове текстова, примењујући различите стратегије читања; – тумачи значења, језичке, естетске и структурне особине уметничких текстова, користећи књижевне термине и појмове; – критички промишља о стварности на основу прочитаних дела; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – повеже писце и дела из обавезног дела програма од 5. до 8. разреда; – издвоји основне одлике књижевног рода и врсте у конкретном тексту, као и језичко-стилске карактеристике текста у склопу интерпретације; – уочи слојевитост књижевног дела и међужанровско прожимање; – повеже књижевна дела са историјским или другим одговарајућим контекстом; – одреди временски оквир у којем је писац стварао; – разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта; – препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину, поштујући особености

<p>„Читава једна младост”) 10. Дино Буцати: „Колумбар” 11. Херман Хесе: „Магија књиге” / Нил Гејмен: „Зашто наша будућност зависи од библиотека, читања и сањарења” / Милорад Павић: Роман као држава (избор одломака из огледа: „Кратка историја читања”, „Последњих сто читалаца”, „Нова генерација електронске књиге”, „Скакутаво читање или повратак фусноте”, „Романи без речи”) ДРАМА 1. Данило Киш: Ноћ и магла 2. Петар Кочић: Јазавац пред судом (одломак) 3. Жан Батист Поклен Молијер: Грађанин племић (одломак) НАУЧНОПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ 1. Веселин Чајкановић: „О ускршњим обичајима” 2. Милутин Миланковић: Кроз васиону и векове (одломак)</p> <p>ДОМАЋА ЛЕКТИРА 1. Народне епске песме новијих времена (тематски круг о ослобођењу Србије: „Почетак буне против дахија”; „Бој на Мишару”, „Бој на Чокешини”...) 2. Љубавне народне лирске песме („Српска дјевојка”, „Љубавни растанак”...); обичајне народне лирске песме (избор) 3. Избор из савремене српске поезије (нпр. Васко Попа: „Очију твојих да није”, Бранко Миљковић: „Критика</p>			<p>сопственог народа и других народа; – учествује у избору књижевних дела и начина њихове обраде и представљања; – објасни настанак и развој српског књижевног језика; – разуме значај књижевног језика за културу и историју српског народа; – сврста српски језик у одговарајућу језичку групу у Европи; – именује дијалекте српског језика; – разуме постојеће језичке прилике у Србији; – издвоји делове творенице и препозна основне моделе њиховог грађења; – користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже их са новим градивом; – доследно примени правописну норму; – примени основна правила о распореду акцената; – уочи разлику између научног, административног и разговорног функционалног стила; – пише и говори поштујући карактеристике различитих функционалних стилова; – уочи разлику између речи и лексеме; – препозна метафору и метонимију као лексичке механизме и разуме значење вишезначних речи карактеристичних за свакодневну комуникацију; – разуме значење застарелих речи и неологизама;</p>
---	--	--	---

<p>метафоре”, Војислав Карановић: „О читању поезије”, Момчило Мошо Одоловић: „Ршуме, јеси ли знао Црњанског”, Ана Ристовић: „Гледајући у дрвеће” ...)</p> <p>4. Иво Андрић: Деца („Деца”, „Књига” и „Панорама”) 5. Бранислав Нушић: Сумњиво лице 6. Клод Кампањ: Збогом мојих петнаест година 7. Давид Албахари, Мамац</p> <p>ДОПУНСКИ ИЗБОР ЛЕКТИРЕ (бирати 3–6 дела)</p> <p>1. Оскар Давичо: „Србија” / „Детињство” (избор) 2. Народна приповетка: Усуд 3. Вук Стефановић Караџић: Српски рјечник (избор, нпр. „Отмица”...); 4. Милорад Павић: Хазарски речник, одреднице о Тирилу и Методију (одломци) 5. Душан Ковачевић: Ко то тамо пева 6. Џон Селинџер: Ловац у житу</p> <p>КЊИЖЕВНИ ТЕРМИНИ И ПОЈМОВИ Стилска средства: анафора и епифора, апострофа. Лирске врсте: народне љубавне песме, обичајне песме (сватовске, тужбалице и здравице); љубавна песма (ауторска). Епско-лирске врсте: поема, балада. Драмски спев. Мемоари. Биографија.</p> <p>Језик / Граматика</p> <p>Језик Словена у прапостојбини; сеобе Словена и стварање</p>			<ul style="list-style-type: none"> – користи речник, енциклопедију и лексикон; – уочи манипулацију у пропагандним текстовима; – напише приказ, расправу и краћи есеј; – разликује делове текста и књиге – укључујући индекс, појмовник, библиографију – и уме да их користи; – повезује информације и идеје изнесене у тексту, уочава јасно исказане односе и изводи закључак заснован на тексту.
--	--	--	--

<p>словенских језика. Мисија Ћирила и Методија. Почетак писмености код Срба. Старословенски језик и писма (глагољица и ћирилица). Развој српског књижевног језика: српкословенски, рускословенски, славеносрпски језик. Вук Караџић – реформа језика, писма и правописа. Књижевни језик код Срба од Вука до данас (основни подаци). Основне језичке групе у Европи и место српског језика у породици словенских језика.</p> <p>Дијалекти српског језика: екавски (призренско-тимочки, косовско-ресавски, шумадијско-војвођански) и ијекавски (зетско-рашки и</p> <p>источнохерцеговачки). Народни језик (језик као скуп дијалеката) и књижевни (нормирани) језик. Службена употреба језика и писма према Уставу. Језици националних мањина (основни подаци). Језик – основне особине говорног и писаног језика. Грађење речи: – основни модели: извођење, слагање, префиксација; – просте речи и творенице (изведенице, сложенице, префиксалне творенице); – састав твореница: корен, творбена основа, префикс, суфикс. Систематизација претходно обрађених садржаја из фонетике,</p>			
---	--	--	--

<p>морфологије и синтаксе. Фонетика: подела гласова и гласовне промене. Морфологија: врсте и подврсте речи и њихове категорије. Синтакса: реченични чланови (састав и функција); независне и зависне реченице; слагање реченичних чланова.</p> <p>Језик / Правопис</p> <p>Писање имена из страних језика са акцентом на њихову промену. Спојено и одвојено писање речи (сложенице, полусложенице, синтагме). Генитивни знак. Црта и цртица; други интерпункцијски и правописни знаци.</p> <p>Језик / Ортоепија</p> <p>Краткоузлазни и краткосилазни акценат; правила о распореду акцената и неакцентованих дужина (основни појмови).</p> <p>Језичка култура</p> <p>Књижевни и остали типови текстова у функцији унапређивања језичке културе. Текстови писани различитим функционалним стиловима: публицистички стил (репортажа, интервју); административни стил (молба, жалба, уплатница, обрасци, радна</p>			
---	--	--	--

<p>биографија; бирократски језик); научни стил (примери из текстова у уџбеницима других наставних предмета; употреба термина).</p> <p>Лексикологија:</p> <ul style="list-style-type: none"> – једнозначност и вишезначност речи; – лексичка метафора и лексичка метонимија као механизми остваривања вишезначности; – синонимија, антонимија и хомонимија; – застареле речи; нове речи – неологизми; – речник, лексикон, енциклопедија. <p>Пропагандни текстови (рекламе и слично). Расправа и есеј на задату тему. Приказ (књиге, филма, позоришне представе и сл.).</p> <p>Говорне вежбе: интерпретативно-уметничке (изражајно читање, рецитованье); анализа снимљеног разговора; интервју; расправа (дискусија); презентовање чињеница и коментара.</p> <p>Правописне вежбе: диктат, уочавање и објашњавање правописних грешака у тексту; писање имена из страних језика; писање позајмљеница (информатички термини, мејл и сл.); писање сложеница, полусложеница и синтагми; писање црте и цртице; запета у независнословеним реченицама.</p> <p>Језичке вежбе: уочавање и исправљање грешака у неправилно маркираном тексту; попуњавање текста са празнинама; тражење грешака у тексту и исправљање.</p> <p>Лексичко-семантичке вежбе: допуњавање реченица хомонимима (хомоними и акценти); проналажење</p>			
---	--	--	--

<p>одговарајућег синонима; антонимски ланац; одређивање значења метафоре и метонимије у тексту; тумачење застарелих речи и неологизама; дефинисање лексема. Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту.</p>			
АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	Активно учествују у раду на часу, процењују свој рад и рад одељења.		
КОРЕЛАЦИЈА	Корелација са наставом музичке културе, ликовне културе, географије, историје, грађанског васпитања.		
КОМПЕТЕНЦИЈЕ	Компетанција за целоживотно учење, комуникација, естетичка компетенција, дигитална компетенција, сарадња.		
ЕВАЛУАЦИЈА			

Наставна средства: Читанка, Граматика, Радна свеска.

